

Η ΜΕΘΟΔΟΣ PROJECT ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κωνσταντίνος Δαφνάς , MSc. Ψυχολόγος

Κωνσταντίνος Φύσσας, MA., Ψυχοθεραπευτής

Εισαγωγικά

- Η παιδαγωγική του Σχεδίου Εργασίας ή μέθοδος Project βασίζεται στην παιδαγωγική του J. Dewey και στην αρχή « μαθαίνω κάνοντας » / « learning by doing ».
- Απόκτηση γνώσης με ενεργό δράση και συμμετοχή των μαθητών.
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων: υπευθυνότητα, αυτονομία, δημιουργικότητα, σεβασμός.
- Συνδέεται άμεσα με την βιωματική και συνεργατική μάθηση.
- Ο μαθητής στο επίκεντρο της προσέγγισης.
- Αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος αλλά και των νέων τεχνολογιών.

ΟΡΙΣΜΟΙ – ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ (I)

- Project : Σχέδιο Εργασίας. Λατινική μετοχή projectum / projicere = προβάλλω.
- Διαμορφωμένη ιδέα ενός σχεδίου που θέλουμε να πραγματοποιήσουμε. (Huber, 1999)
- Δυναμική πορεία σχεδίασης, εφαρμογής και άμεση δυνατότητα εφαρμογής. (Bellenger & Couchaere, 2002.)
- Ενέχει την έννοια του μεταβατικού (Winnicott), του γίνεσθαι και πρόθεση για δράση.
- Εμπνευσμένη από τις αναπτυξιακές θεωρίες του Piaget για την αφομοίωση και την συμμόρφωση.

ΟΡΙΣΜΟΙ – ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ (II)

- Αναπτυξιακή θεωρία του Ericson για την ψυχοκοινωνική ανάπτυξη.
- Θεωρία δυναμικής των ομάδων του Lobrot: « τα συναισθήματα κίνητρο μάθησης »
- Θεωρία ανάπτυξης του Vigotsky: «αλληλεπίδραση των παιδιών και ενηλίκων ως ισοτίμων»
- Απόψεις των Luria & Leondief για τον διαμορφωτικό ρόλο του κοινωνικού περιβάλλοντος και των πολιτισμικών δομών στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Η ΒΑΣΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ (I)

Πρωτοβουλία για κάποιο θέμα

Ανταλλαγή απόψεων για το θέμα

Από κοινού διαμόρφωση των πλαισίων δράσης

Υλοποίηση

Περάτωση

Η ΒΑΣΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ (II)

- ▶ Ανάμεσα στα πέντε αυτά στάδια παρεμβάλλονται **διαλείμματα ενημέρωσης και ανατροφοδότησης**, που βοηθούν τους μαθητές να ρυθμίσουν οργανωτικά θέματα, να αλληλοενημερωθούν και να δουν κριτικά τις ενέργειες που έχουν κάνει.
- ▶ Η περάτωση του Project γίνεται με: α) συνειδητό τερματισμό (όταν έχει επιτευχθεί ο σκοπός ή έχει εξαντληθεί ο προκαθορισμένος χρόνος) β) επανασύνδεση με την αρχική πρωτοβουλία γ) εφαρμογή του Project στην καθημερινή πράξη

Η ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ

- **Frey (1986):** Η μέθοδος Project αφορά έναν τρόπο ομαδικής διδασκαλίας που διαμορφώνεται και διεξάγεται από όσους συμμετέχουν σε αυτή. Είναι η μελέτη σε βάθος ενός θέματος όπου αναδεικνύονται όλες οι ενδογενείς δυνάμεις των παιδιών συντελώντας στην αυτομόρφωση και στην ανάληψη ενεργητικού ρόλου.

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ

- ✓ Η πρωτοβουλία για να ξεκινήσει ένα project ανήκει στους ίδιους τους μαθητές και η διαδικασία καθορίζεται από τις προθέσεις της ομάδας των μαθητών.
- ✓ Οι μαθητές συμμετέχουν ενεργά στο σχεδιασμό των δραστηριοτήτων και στην οργάνωση του προγράμματος.
- ✓ Προωθεί τη συνεργατική-ομαδική δραστηριότητα για την επίτευξη διδακτικών στόχων.
- ✓ Οι σχέσεις μέσα στην ομάδα είναι ισότιμες και βασίζονται στη δημοκρατικότητα, στην εμπιστοσύνη και στην κατανόηση.

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ (II)

- ✓ Οι σχέσεις δασκάλου-μαθητή, γίνονται πιο ουσιαστικές. Βασίζονται πλέον στην αλληλοκατανόηση και στον αλληλοσεβασμό. Ο δάσκαλος αποποιείται το ρόλο της αυθεντίας και γίνεται εμπυχωτής.
- ✓ Ασκούνται οι μαθητές, να αναζητούν πληροφορίες, να τις αξιολογούν και να τις αξιοποιούν κατάλληλα.
- ✓ Η υλοποίηση του προγράμματος δεν περιορίζεται μόνο στο χώρο της αίθουσας, αλλά οι δραστηριότητες μεταφέρονται και έξω φυσικό περιβάλλον. Γίνεται βιωματική.

ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ

- Επαρκής εκπαιδευτική κατάρτιση των συντονιστών
- Διαχείριση των δυναμικών της ομάδας
- Είναι απαιτητική σε χρόνο, χώρο, υλικά και εργασία.
- Θέτει αρκετά πρακτικά ζητήματα μετακίνησης, χρόνου, άδειας, αποδοχής

ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ (II)

- Οι μαθητές καλούνται να εργαστούν σε ένα εντελώς διαφορετικό πλαίσιο.
- Αγωνία και επιπλέον ανάληψη εργασίας από τους εκπαιδευτικούς ώστε να βγει ένα καλό αποτέλεσμα.
- Η έλλειψη εμπειρικών ερευνών της μεθόδου και συστηματικής αξιολόγησης.
- Δυνατότητα κατάλληλης χρηματοδότησης.

PROJECT – ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

- Η εφαρμογή ενός project αποτελεί ουσιαστικά έναν βιωματικό τρόπο μάθησης.
- Η μάθηση γίνεται ενεργής και πλαισιωμένη.
- Οι «συναισθηματικά φορτισμένες» εμπειρίες εγγράφονται πιο εύκολα και μόνιμα.
- Αναπτύσσονται ψυχοσυναισθηματικές ιδιότητες του παιδιού.
- Τα project χρειάζονται να ανταποκρίνονται στο ηλικιακό στάδιο του παιδιού.
- Η συμμετοχή σε βιωματικές δράσεις προάγει την ενσυναίσθηση.
- Οδηγεί σε συνεργατικότητα, αποδοχή της διαφορετικότητας και στην εποικοδομητική επικοινωνία.
- Συμβάλλει σε ένα ουσιαστικό σχετίζεσθαι.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΟΜΑΔΑΣ (I)

- ❖ Μια τάξη μαθητών δεν είναι απαραίτητα ομάδα.
- ❖ Θα γίνουν όμως ομάδα μέσα από κοινές συναισθηματικές εμπειρίες και αναπτύσσοντας αλληλεπιδράσεις και σχέσεις μεταξύ τους.
- ❖ Όταν βρεθούν σε ένα «κοινό χώρο» και μοιραστούν «κοινή συναισθηματική ζωή»
- ❖ Η ομάδα δεν είναι κάτι στατικό. Έχει δυναμική και δημιουργούνται ψυχοκοινωνικά φαινόμενα.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΟΜΑΔΑΣ (II)

- Η συγκρότηση της ομάδας και η καλή της λειτουργία βασίζεται:
- α) στα παιχνίδια γνωριμίας για το δέσιμο της ομάδας
- β) στο συμβόλαιο της ομάδας με κανόνες κοινής αποδοχής
- γ) στη διασαφήνιση των εννοιών
- δ) στην εξασφάλιση συμμαχιών – συνεργασιών.

Τεχνική του Συναισθηματικού Συμβολαίου

- συνύπαρξη στην ομάδα,
- κανόνες και υποχρεώσεις
- προσδοκίες και επιθυμίες
- ανάληψη δεσμεύσεις για την καλύτερη συνεργασία
- από το συμβόλαιο θα πρέπει να προκύψουν βασικοί κανόνες που θα αφορούν την ειλικρίνεια, την εμπιστευτικότητα, την προσεκτική ακρόαση και την αποφυγή προστριβών μεταξύ των μελών.

Ο ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΕΝΟΣ ΘΕΜΑΤΟΣ PROJECT

- Ανάπτυξη της πρωτοβουλίας από τα μέλη μιας ομάδας.
- Ο εκπαιδευτικός καθορίζει το θέμα εποπτικά.
- Οι μαθητές, όμως, στη συνέχεια διαμορφώνουν οι ίδιοι τις θεματικές ενότητες καθώς και την πορεία που θα χαράξουν για την υλοποίησή του.

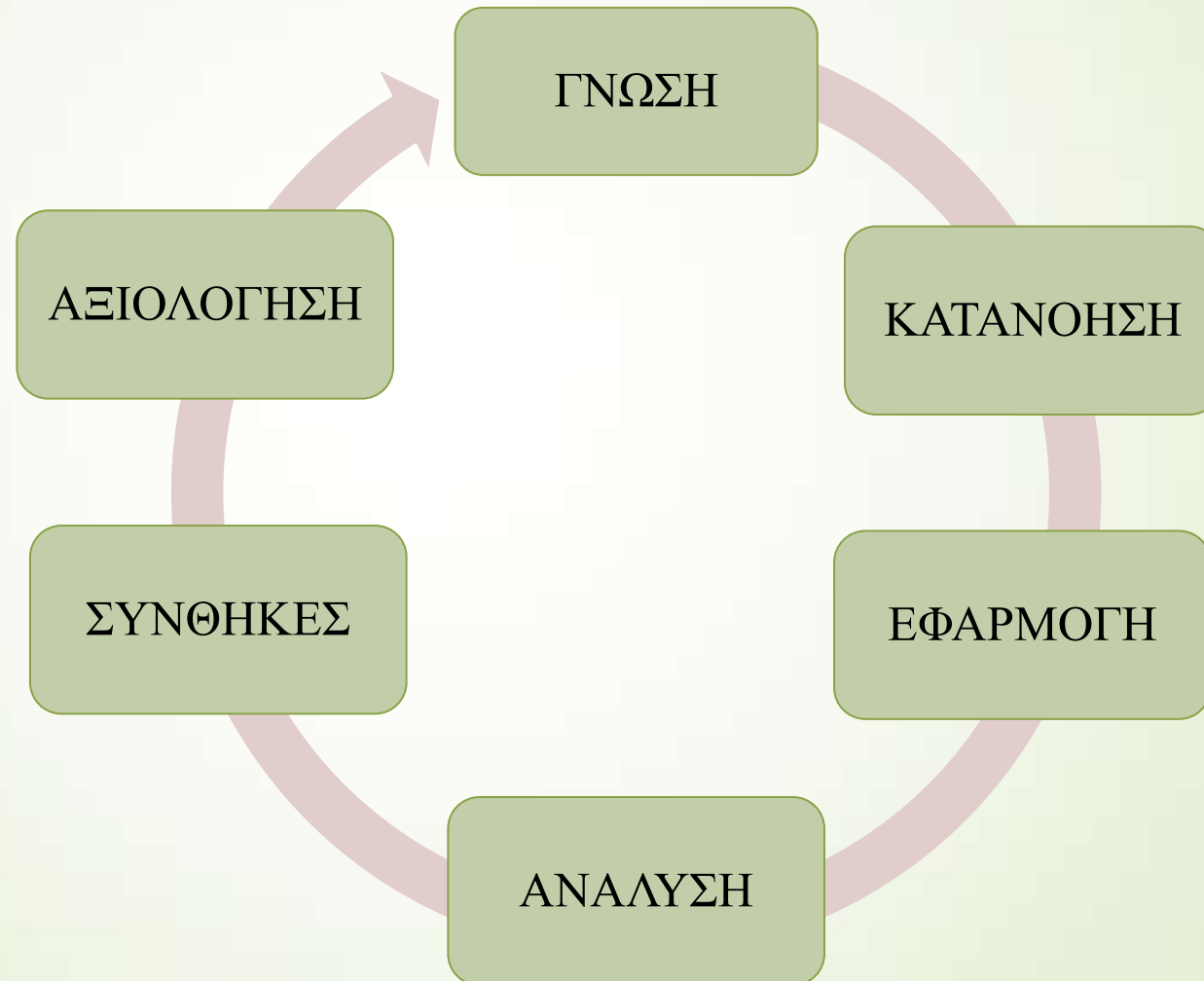

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ

- Επιλέγεται με εκλογικό τρόπο έπειτα από ψηφοφορία.
- Διασφαλίζει το φιλικό κλίμα από όλους που συμμετέχουν στο project.
- Μεσολαβεί μεταξύ των ομάδων και τις συντονίζει.
- Καταγράφει το θέμα, τους προκαθορισμένους στόχους και τις προτάσεις της ολομέλειας.
- Συμβάλλει στη σωστή συγκρότηση των ομάδων.
- Προσδιορίζει την χρονική διάρκεια υλοποίησης.
- Κρατά το χρονοδιάγραμμα.
- Διαβάζει τα αποτελέσματα όταν ολοκληρωθεί το project.
- ❖ **Ο εκπαιδευτικός πρέπει να προσέξει ώστε ο ρόλος του συντονιστή να μην επηρεάσει αρνητικά το μαθητή.**

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΣΤΟΧΟ ΔΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Παιχνίδια γνωριμίας για το δέσιμο της ομάδας ή παιχνίδια ενεργοποίησης.

- ▶ μια δραστηριότητα στην αρχή κάθε συνάντησης, διαθέτοντας 10 περίπου λεπτά, που θα εδραιώσει τη γνωριμία των μελών της.
- ▶ Τα παιχνίδια γνωριμίας ή ενεργοποίησης, μπορούν να τονώσουν τις αλληλεπιδράσεις στην ομάδα, να βοηθήσουν τα συνεσταλμένα παιδιά, να απαλλάξουν την ομάδα από προβλήματα που τυχόν αντιμετωπίζει, όπως προβλήματα αμφισβήτησης, απόρριψης και αποκλεισμού.
- ▶ Για παράδειγμα κάθε μαθητής/τρια συστήνεται στην ομάδα με το μικρό του/της όνομα, λέγοντας ένα χαρακτηριστικό χόμπι, ενδιαφέροντα κτλ.
- ▶ **Ψυχοσυναισθηματικό κλίμα εμπιστοσύνης.**

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΓΟΝΙΩΝ

- ▶ Ενημέρωση και συνεργασία ώστε να υποστηρικτικοί σε τέτοιες μεθόδους
- ▶ Ενδεχομένως να υπάρξουν προβλήματα εξαιτίας της εισαγωγής καινοτόμων μεθόδων.
- ▶ Ευαισθητοποίηση και των ίδιων των γονιών στο να εφαρμόσουν αναλογικά τέτοιες μεθόδους

Ευχαριστώ για την προσοχή σας.....

